

Utlåtande Rotel IX (Dnr KS 2021/1588)

Taxa för vatten och avlopp 2022

Hemställan från Stockholm Vatten AB

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Taxa för vatten och avlopp 2022, enligt bilaga till utlåtandet, fastställs att gälla från och med den 1 februari 2022.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Katarina Luhr anför följande.

Ärendet

Taxan består i huvudsak av två slags avgifter; anläggningsavgift och brukningsavgift. Anläggningsavgiften är en engångsavgift som betalas i samband med anslutning till det kommunala VA-nätet. Brukningsavgifter betalas löpande och baseras på förbrukning av olika tillhandahållna vattentjänster (dricksvatten, spillvatten och dagvatten). Dagvattentjänsten kan avse fastighet, gata eller allmän platsmark. Det finns även avgifter för särskilda VA-abonnemang, inklusive serviceåtaganden och industriavloppstaxa. För varje enskild kund utgörs såväl anslutningsavgifter som brukningsavgifter av en kombination av olika tillhandahållna tjänster.

För att förenkla jämförelserna av hur taxeförändringarna påverkar olika kunder och för att kunna göra nationella jämförelser används särskilt framtagna typhus, som står modell för en viss kategori av kunder. Typhus A är ett enfamiljshus (vattenförbrukning 150 m³/år och 800 m² tomtyta) och typhus B ett flerfamiljshus (vattenförbrukning 2 000 m³/år, 15 lägenheter och 800 m² tomtyta).

Anläggningsavgift

Anläggningsavgiftens syfte är att finansiera utgiften för tillkommande fastigheter inom den allmänna VA-anläggningen. Det principbeslut som kommunfullmäktige fattade 2018 innebar att anslutningsavgifterna skulle höjas successivt för att år 2021 motsvara full kostnadstäckning. Anläggningsavgifterna har under 2018-2021 höjts med cirka 25 procent årligen. Stockholm Vatten AB föreslår nu avgiftshöjningar som för de särskilda typhusen innebär att avgifterna höjs med sex procent jämfört med 2021. Efter avgiftshöjning är bedömningen att kostnadstäckning nås. Avgiftsnivån är bland de högre såväl i landet som i länet avseende typhus A. För typhus B kommer Stockholm fortfarande att ligga förhållandevis lågt jämfört med länet.

Brukningsavgift

Styrelsen för Stockholm Vatten AB föreslår att brukningsavgifterna generellt höjs med cirka sju procent från 2021 års nivå. Det motsvarar en ökning per hushåll i typhus A med 25 kronor per månad och med 13 kronor per månad och lägenhet för typhus B (flerfamiljshus). Efter denna höjning bedöms avgiftsnivån fortsatt vara den näst lägsta bland kommunerna i Stockholms län. För bortledning av dagvatten från allmän platsmark föreslås en höjning av avgiften från 3,66 kronor till 3,92 kronor (exklusive moms) per kvadratmeter. Det innebär att avgiften för trafiknämnden under 2022 blir cirka 39,7 miljoner kronor beräknat på 10 118 303 kvadratmeter jämfört med cirka 37 miljoner kronor för 2021.

Ekonomi

Styrelsens förslag till taxehöjningar baseras på beräkningar som gjordes i början av året, i samband med flerårsplanen för åren 2022-2024, samt en prognosuppdatering under sommaren.

Förslaget innebär en höjning av brukningsavgiften med sju procent och anläggningsavgifterna med sex procent. Baserat på de senaste prognostiserade volymförändringarna innebär förslaget att de totala taxebaserade intäkterna 2022 beräknas öka med 113 miljoner kronor, eller motsvarande cirka åtta procent, jämfört med budget för 2021. En procent av denna ökning härrör från väntad befolkningsökning. Taxehöjningen motiveras av kostnadsökningar främst inom följande poster:

- Ökade personalkostnader 41 miljoner kronor.
- Konsultkostnader 13 miljoner kronor.

- Räntekostnaderna ökar med 24 miljoner kronor då både bolagets belåning ökar och räntesatsen ökar.
- Skadeståndskostnader om 15 miljoner kronor som en följd av de översvämningar som orsakades av det kraftiga regnandet i maj och juni 2021
- Ökade avskrivningskostnader om 18 miljoner kronor.

Taxeförslaget innebär att bolaget i budgeten för 2022 räknar med ett negativt resultat efter finansnetto om minus 50 miljoner kronor. Föreslagen taxehöjning av bruksavgifterna täcker således inte VA-verksamhetens driftkostnader fullt ut men bedöms av bolaget ändå som tillräcklig med hänsyn till att resultatet över treårsperioden 2022-2024 blir positivt förutsatt en fortsatt successiv höjning av bruksavgiften kommande två år.

Beredning

Ärendet har initierats av Stockholm Vatten AB och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret noterar att föreslagna avgifter för år 2022 ligger i linje med ägardirektiven och kommunfullmäktiges principbeslut avseende anläggnings- och dagvattenavgifter från år 2018. Kontoret noterar att avgiften för bortledning dagvatten på allmän platsmark föreslås öka, vilket medför en ökad kostnad för trafiknämnden.

Mina synpunkter

Stockholm Vatten och Avfall AB har i uppdrag att trygga och säkra Stockholms och Huddinges dricksvatten- och avloppshantering med en minimerad påverkan på miljön. För att långsiktigt kunna göra detta har VA-taxans utformning och nivå en stor betydelse.

Det förebyggande arbetet för att klimatanpassa ledningsnätet för skyfall och förebygga läckor kräver stora investeringar i dag och de kommande decennierna. Att genomföra dessa investeringar är en nödvändighet för att säkerställa en hållbar finansiering av verksamheten över tid, då ett föråldrat system riskerar att kosta staden och medborgare stora summor, samt medföra risker för en säkrad dricksvattenförsörjning och för miljön. Det är därför av stor vikt att VA-taxan även framåt läggs på en nivå som säkerställer att staden kan möta dessa utmaningar.

Bilaga

VA-TAXA 2022 Taxa för vatten och avlopp Stockholm och Huddinge

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Taxa för vatten och avlopp 2022, enligt bilaga till utlåtandet, fastställs att gälla från och med den 1 februari 2022.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 19 januari 2022

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Katarina Luhr

Hans Altsjö

Remissammanställning

Ärendet

Taxan består i huvudsak av två slags avgifter; anläggningsavgift och brukningsavgift. Anläggningsavgiften är en engångsavgift som betalas i samband med anslutning till det kommunala VA-nätet. Brukningsavgifter betalas löpande och baseras på förbrukning av olika tillhandahållna vattentjänster (dricksvatten, spillvatten och dagvatten). Dagvattentjänsten kan avse fastighet, gata eller allmän platsmark. Det finns även avgifter för särskilda VA-abonnemang, inklusive serviceåtaganden och industriavloppstaxa. För varje enskild kund utgörs såväl anslutningsavgifter som brukningsavgifter av en kombination av olika tillhandahållna tjänster.

För att förenkla jämförelserna av hur taxeförändringarna påverkar olika kunder och för att kunna göra nationella jämförelser används särskilt framtagna typhus, som står modell för en viss kategori av kunder. Typhus A är ett enfamiljshus (vattenförbrukning 150 m³/år och 800 m² tomtyta) och typhus B ett flerfamiljshus (vattenförbrukning 2 000 m³/år, 15 lägenheter och 800 m² tomtyta).

Anläggningsavgift

Anläggningsavgiftens syfte är att finansiera utgiften för tillkommande fastigheter inom den allmänna VA-anläggningen. Det principbeslut som kommunfullmäktige fattade 2018 innebar att anslutningsavgifterna skulle höjas successivt för att år 2021 motsvara full kostnadstäckning. Anläggningsavgifterna har under 2018-2021 höjts med cirka 25 procent årligen. Stockholm Vatten AB föreslår nu avgiftshöjningar som för de särskilda typhusen innebär att avgifterna höjs med sex procent jämfört med 2021. Efter avgiftshöjning är bedömningen att kostnadstäckning nås. Avgiftsnivån är bland de högre såväl i landet som i länet avseende typhus A. För typhus B kommer Stockholm fortfarande att ligga förhållandevis lågt jämfört med länet.

Brukningsavgift

Styrelsen för Stockholm Vatten AB föreslår att brukningsavgifterna generellt höjs med cirka sju procent från 2021 års nivå. Det motsvarar en ökning per hushåll i typhus A med 25 kronor per månad och med 13 kronor per månad och lägenhet för typhus B (flerfamiljshus). Efter denna höjning bedöms avgiftsnivån fortsatt vara den näst lägsta bland kommunerna i Stockholms län. För bortledning av dagvatten från allmän platsmark föreslås en höjning av av-

giften från 3,66 kronor till 3,92 kronor (exklusive moms) per kvadratmeter. Det innebär att avgiften för trafiknämnden under 2022 blir cirka 39,7 miljoner kronor beräknat på 10 118 303 kvadratmeter jämfört med cirka 37 miljoner kronor för 2021.

Ekonomi

Styrelsens förslag till taxehöjningar baseras på beräkningar som gjordes i början av året, i samband med flerårsplanen för åren 2022-2024, samt en prognosuppdatering under sommaren.

Förslaget innebär en höjning av bruksavgiften med sju procent och anläggningsavgifterna med sex procent. Baserat på de senaste prognostiserade volymförändringarna innebär förslaget att de totala taxebaserade intäkterna 2022 beräknas öka med 113 miljoner kronor, eller motsvarande cirka åtta procent, jämfört med budget för 2021. En procent av denna ökning härrör från väntad befolkningsökning. Taxehöjningen motiveras av kostnadsökningar främst inom följande poster:

- Ökade personalkostnader 41 miljoner kronor.
- Konsultkostnader 13 miljoner kronor.
- Räntekostnaderna ökar med 24 miljoner kronor då både bolagets belåning ökar och räntesatsen ökar.
- Skadeståndskostnader om 15 miljoner kronor som en följd av de översvämningar som orsakades av det kraftiga regnandet i maj och juni 2021
- Ökade avskrivningskostnader om 18 miljoner kronor.

Taxeförslaget innebär att bolaget i budgeten för 2022 räknar med ett negativt resultat efter finansnetto om minus 50 miljoner kronor. Föreslagen taxehöjning av bruksavgifterna täcker således inte VA-verksamhetens driftkostnader fullt ut men bedöms av bolaget ändå som tillräcklig med hänsyn till att resultatet över treårsperioden 2022-2024 blir positivt förutsatt en fortsatt successiv höjning av bruksavgiften kommande två år.

Stockholm Vatten AB

Stockholm Vatten AB beslutade vid sitt sammanträde den 9 september 2021 följande.

1. godkänna förslag till taxa för vatten och avlopp 2022 i enlighet med bilaga 1 till ärendet.
2. överlämna förslaget till kommunfullmäktige i Stockholm och Huddinge för beslut.

Stockholm Vatten AB:s yttrande daterat den 2 september 2021 har i huvudsak följande lydelse

Stockholm Vatten och Avfall har i uppdrag att trygga och säkra dricksvatten- och avloppshanteringen i ett växande Stockholm och Huddinge med en minimerad påverkan på miljön. Det innebär att vissa ledningsnät och anläggningar behöver renoveras och byggas ut. Komplexiteten och omfattningen av projekten ställer högre krav på utredningar, planering och samordning. För att möjliggöra detta behöver intäkterna utvecklas i takt med kostnaderna.

Vidare behöver intäkterna för anslutning av nya VA-kunder spegla motsvarande kostnader.

VA-taxan består av två delar, anläggningsavgift och bruksavgift. Anläggningsavgiften är en engångsavgift som betalas i samband med anslutning till det kommunala VA-nätet. Bruksavgiften är en periodisk avgift som ska täcka VA-verksamhetens löpande kostnader som exempelvis drift- och underhåll, personal, ränta och avskrivningar.

Anläggningsavgiften för anslutning av nya fastigheter föreslås en höjning på 6 %. Anslutningskostnaden blir då 257 200 kr inkl. moms för typhus A (villa) och 593 200 kr inkl. moms för typhus B (flerbostadshus med 15 lägenheter).

För att täcka bolagets löpande kostnader för VA-verksamheten 2022 föreslås en generell höjning av bruksavgifterna med 7 %, inklusive industriavloppstaxa och avgifter för särskilda VA-abonnemang och serviceåtaganden. För typhus A blir årskostnaden 4 539 kr (inkl. moms) vilket motsvarar en kostnadsökning på 25 kr per månad. För typhus B blir 2 (7) årskostnaden 34 555 kr (inkl. moms) vilket motsvarar en ökning på 13 kr per månad och lägenhet.

Beredning

Ärendet har initierats av Stockholm Vatten AB och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 december 2021 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunfullmäktiges budget för 2021 anges i ägardirektiven för Stockholm Vatten och Avfall AB, moderbolag till Stockholm Vatten AB, att avgifterna för allmänna vattentjänster ska sättas på en nivå som motsvarar och säkerställer en långsiktigt hållbar finansiering av verksamheten, det vill säga för säker dricksvatten- och avloppshantering och ökat underhåll av VA-nätet.

Stadsledningskontoret kan konstatera de föreslagna avgifterna för 2022 ligger i linje med ägardirektiven och kommunfullmäktiges principbeslut avseende anläggnings- och dagvattenavgifter från den 29 januari 2018, diarienummer 112-1785/2017.

Anslutningsavgifterna har under de senaste fyra åren höjts och bedöms i och med nuvarande förslag till höjning ligga i nivå för full kostnadstäckning. Det blir en fortsatt uppgift för bolaget att framöver utvärdera och följa kostnaderna för nyinvesteringar för att säkerställa att denna nivå hålls även framöver.

Brukningavgifterna som påverkar det stora taxekollektivet har under gånga fem åren höjts med mellan två och nio procent årligen och bolaget bedömer att denna avgift kommer behöva vara föremål för fortsatta höjningar även kommande år.

Stadsledningskontoret noterar att avgiften för bortledning av dagvatten på allmän platsmark föreslås öka, vilket kommer att innebära en ökad kostnad år 2022 för trafiknämnden med cirka 2,7 miljoner kronor till 39,7 miljoner kronor. Stadsledningskontoret utgår ifrån att trafiknämnden hanterar denna ökning inom ramen för tilldelad driftbudget.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer taxa för vatten och avlopp 2022, enligt bilaga 1, att gälla från och med den 1 februari 2022.